

Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen

Årsberetning 2017

Forslag

14-03-2018

(Tom side)

Indholdsfortegnelse

Indhold

Forord	4
Introduktion til årsberetningen	5
1. Alle børn skal have gode muligheder for leg og læring	6
2. Vi har ambitioner på alle børns vegne	9
3. Flere unge skal i uddannelse.....	13
4. Flere skal have en plads på arbejdsmarkedet	16
5. Vi arbejder for større lighed i sundhed.....	19
6. Aalborg skal være en kommune, hvor alle hører til	23
7. Forvaltningen skal være en attraktiv og udviklingsorienteret arbejdsplads.....	26

Forord

Gode synlige resultater er med til at skabe arbejdsglæde, og opfølgning, der viser manglende resultater, skal give anledning til læring og revurdering. Mål- og kvalitetsopfølgning er derfor centralt i vores arbejde. Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen er heldigvis lykket med rigtig meget i 2017, men der er også områder, hvor vi har måtte revurdere og justere på vores indsats. Årsberetningen her samler op på de resultater og de indsatser, som vi fra starten af 2017 satte os for at realisere.

Selv om børnetallet stiger, er det lykkedes os at matche behovet for dagtilbud. Det sker ved at udbygge dagtilbuddene i de områder, hvor der er størst behov.

Vi har med jobvækstpakken udbygget samarbejdet mellem Business Aalborg og Jobcentret til gavn for virksomheder og ledige. Vores mål har været at få flere Aalborg-borgere i job og sikre, at væksten kommer alle målgrupper til gode, og det er lykkedes at udbygge samarbejdet med- og servicen overfor kommunens virksomheder.

På andre områder har 2017 givet anledning til at revurdere indsatsen. Vi ønsker f.eks. at være bedre til at få unge ledige i uddannelse - navnlig faglært uddannelse. Trods en god udvikling viser tal fra andre byer, at vi kan gøre det endnu bedre, og vi lægger derfor op til justeringer i indsatser og organisering.

Vi er kommet langt med at hjælpe børn og unge med særlige behov godt videre i livet, men vi kan og vil gøre mere for at få almenområdet med i indsatsen. Indsatsen på såvel myndigheds- som udførerområdet peger i rigtig retning, men vi er klar over, at bedre resultater på dette svære arbejdsområde kræver lange seje træk.

Mange borgere viste sig i 2017 at have behov for hjælp efter Servicelovens voksen-handicapområde. Der var derfor i årets løb et stigende pres på disse ydelser. Det er desværre udtryk for, at flere oplever at have det dårligt. Løsningen er da derfor heller ikke bare flere penge, men også at vi får sat fokus på øget livskvalitet og på borgerens egne ressourcer. I 2017 satte vi derfor fokus på et nyt fælleskommunalt udviklingsarbejde og en ny strategi for det specialiserede område på tværs af 3 forvaltninger.

I forhold til hjemløse og udsatte borgere oplevede vi en udvikling, hvor antallet steg til trods for, at vi har en stor palette af indsatser. Også her har vi sat en række nye initiativer i gang, men også en udredning af, hvordan vi kan styrke indsatsen.

I Familie- og beskæftigelsesforvaltningens opgaveløsning har vi stort på alle områder mange samarbejdspartnere. Årsberetningen er også en lejlighed til at takke vores gode samarbejdspartnere gennem året. Det gælder uddannelsesinstitutionerne, arbejdsmarkedets parter, virksomhederne, frivilligområdet, politiet, aktørerne i sundhedssystemet og kommunens øvrige forvaltninger osv. Uden godt samarbejde er vi ikke i stand til at levere resultater, og vi bestræber os derfor på at skabe god sammenhæng til de mange relaterede indsatser.

Også en tak til vores ledere og medarbejdere, der jo blandt meget andet i 2017 har sikret, at vi kom i mål med vores store omstillingsproces indenfor berammet tid. Det er godt gået. Det er ikke altid, at I bliver mødt med tak i hverdagen eller i medierne, men vi ved hvor stor en indsats, I yder, og hvor meget det betyder for borgerne i vores kommune. Vi gør en forskel!

Introduktion til årsberetningen

Årsberetningen følger op på forvaltningens mål for 2017, som de er beskrevet i Mål- og Strategier for 2017. Forvaltningen har et klart resultatfokus. Målene på de enkelte områder har lokalt indgået i en målstyringsproces. Årsberetningen er derfor også en samlet opfølgning på dette. Årsberetningen følger opbygningen af "Mål og Strategier 2017", der var opbygget efter 7 tværgående hovedmål.

De 7 hovedmål er:

1. Alle børn skal have gode muligheder for leg og læring
2. Vi har ambitioner på alle børns vegne
3. Flere unge skal i uddannelse
4. Flere skal have en plads på arbejdsmarkedet
5. Vi arbejder for større lighed i sundhed
6. Aalborg skal være en kommune, hvor alle hører til
7. Forvaltningen skal være en attraktiv og udviklingsorienteret arbejdsplads

Hovedmålene knytter sig til de overordnede strategier, som forvaltningen arbejder efter f.eks. dagtilbud for fremtiden, udviklingsstrategien for børn, unge og familier med særlige behov, ungestrategien, beskæftigelsesplanen og sundhedspolitikken. De er kendetegnet ved at være mål, som kun kan løses i et tværfagligt samarbejde. Inden for hvert hovedmål gives nogle eksempler på indsatser inden for målet. Derefter er der en oversigt over resultaterne for målene i 2017.

1. Alle børn skal have gode muligheder for leg og læring

I Aalborg Kommune vil vi, at alle børn og unge udfordres og trives. Derfor er det vigtigt, at alle børn bliver set og oplever sig betydningsfulde. Det er vigtigt, at de indgår i og lærer gennem sociale relationer. Det er vigtigt, at de udfordres af nærværende og kompetente professionelle i dagplejen og dagtilbuddene.

Udviklingsplanen "Dagtilbud for fremtiden", som i en revideret udgave nu dækker perioden 2017-2019, sætter retning for dette arbejde. Planen beskriver bl.a., at læring er tæt forbundet med børns dannelse og trivsel, og at børnene gennem pædagogisk tilrettelagte forløb i hverdagssituationer og gennem leg får erfaringer og oplevelser, der kan hjælpe dem til at se sig selv og verden med nye øjne. Sammenhængen mellem leg og læring understreges også i forslaget til kommende dagtilbudsreform. Her lægges der op til, at det i formålsbestemmelsen for dagtilbud skrives ind, at dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende, og hvor der tages udgangspunkt i et børneperspektiv.

Alle dagtilbud har i 2017 arbejdet med at omsætte "Dagtilbud for fremtiden".

Eksempler på initiativer i 2017

Pasningsgarantien er fastholdt

Børnetallet stiger i Aalborg Kommune. Det har det gjort i nogle år, og det vil også fortsætte med at stige de kommende år. Der er derfor udvidet med nye pladser i både dagplejen og daginstitutionerne.

I dagplejen er der netto ansat 46 nye dagplejere, og for de ældre børn blev en ny børnehave i Karolinelund med 90 pladser og en ny børnehave på Blåkildevej med 60 pladser taget i brug.

Samtidig er der gennem rekrutteringskampagner planlagt yderligere nyansættelser i dagplejen de kommende år. Der er ligeledes gang i planlægning og opførelse af nye daginstitutioner i Svenstrup og Stolpedal/Sofiendal, vuggestuer på Thulevej og Sct. Mortens Gade, samt udvidelse af en eksisterende børnehave i Vodskov.

Digital læring og dannelse

Gennem projektet "Digital dannelse og læring på 0-6-års området" arbejdes med at udvikle og eksperimentere med en pædagogisk praksis, der benytter digitale medier til at understøtte børns leg, læring og trivsel, samt kommunikation med forældre og andre interessenter. Projektet omfatter både daginstitutioner og dagplejen. Fx er alle dagplejepædagoger blevet introduceret til digitalisering for de 0-3 årige, og interesserede dagplejere og dagplejepædagoger har efterfølgende oprettet en digitaliseringsgruppe. Erfaringerne fra projektet skal nu omsættes på hele 0-6 års området.

Forbedret sprog gennem samarbejde med forældre

Sprog & Integration har oprettet sproggrupper i 4 daginstitutioner, hvor 57 børn og deres forældre har indgået i et 12-ugers målrettet og systematisk sprogforløb. Indsatsen har vist rigtig gode resultater for børnene og forældrene. Således er børnenes sproglige kompetencer forbedret mellem 11 og 28%. Enkelte børn er gået fra særlig indsats til generel indsats. Gennem konkrete anvisninger har forældrene opnået en viden om og forståelse af vigtigheden af deres egen betydning og rolle for deres barns sprogudvikling. Bl.a. får forældrene en mappe med opgaver, de skal løse med deres barn. En sideeffekt har været, at personalet i de deltagende institutioner har fået viden om tilrettelæggelsen af de generelle sproglige læringsmiljøer. Indsatsen implementeres fremover som en fast indsats i Sprog & Integration.

Tværfagligt samarbejde om børns sprog

Daginstitutioner og biblioteket samarbejder om børns sprog i ca. 20 børnehavegrupper. En bibliotekar deltager i daginstitutionernes sprogarbejde 3 gange om ugen i 8 uger. Det pædagogiske personale forestår sprogvurderinger før, under og efter forløbet for efterfølgende at kunne dokumentere effekten af indsatsen.

Styrket samarbejde med private børnepassere

Dagplejens tilsynsskabelonen har været anvendt hele 2017. På møder med børnepassernes interesseorganisationer er der givet udtryk for, at indholdet af tilsynet har fået et kvalitetsmæssigt løft. I forbindelse med tilsynet gør tilsynspædagogerne opmærksom på tilbuddet om deres hotline til råd og vejledning. Dagplejens hotline til råd og vejledning holder åbent 1 time om dagen 4 dage om ugen. Tilbuddet anvendes i stigende grad, dog er der ikke daglige henvendelser. På hotlinen søger børnepasserne især råd og vejledning ift. samarbejde med forældre, bekymring for børn, der ikke følger normal udvikling, og om hvordan børnepasseren bedst mulig får svaret på henvendelse fra statsamtet mv. I storordningerne er ét af de 2 årlige tilsyn gennemført som eksterne tilsyn fra BDO. Tilsynet er blevet mødt overvejende positivt af de private passere.

Mål og resultater:

Alle børn skal have gode muligheder for leg og læring

Målet i 2017 var:	Resultat
At fastholde pasningsgarantien ved at etablere pasningstilbud i de områder, hvor der er behov	Pasningsgarantien er opretholdt, og der er etableret flere pladser i både dagplejen og daginstitutionerne
At understøtte børnenes digitale læring og dannelse i de pædagogiske læringsmiljøer	Projektet "Digital dannelse og læring på 0-6-års området" kører på andet år i dagplejen og daginstitutionerne. Erfaringerne fra projektet bliver nu samlet i et inspirationsmateriale, der kan bruges i arbejdet med de kommende nye læreplaner.

<p>At forbedre tosprogede børns tidlige sprogtilegnelse gennem et tættere samarbejde med forældrene</p>	<p>Sprog & Integration har som planlagt gennemført sproggrupper i 4 forskellige daginstitutioner. Her har 57 børn og deres forældre deltaget i et målrettet sprogforløb. Resultatet er, at alle børn har forbedret deres sproglige kompetencer mellem 11 til 28%. Enkelte børn er gået fra særlig indsats til generel indsats.</p>
<p>At kvalificere forælderrollen gennem udvikling af en model for etablering af forældrenetværk i dagplejen og daginstitutionerne</p>	<p>Erfaringerne med eksisterende forældrenetværk er blevet kortlagt og er indgået i revisionen af udviklingsstrategien på 0-6 års området. Strategien er 2-årig og faseopdelte. Her indgår kompetenceudvikling mv. i metoder til forældrenetværk i første og andet kvartal i 2019. Dette sker som led i, at få etableret forældrenetværk i alle daginstitutioner.</p>
<p>At sikre at de sociale normeringer målrettes de daginstitutioner, hvor der er størst behov for indsatsen</p>	<p>Forskningen og Aalborg Kommunes egne evalueringer viser, at sociale normering skabe mere rum til det pædagogiske arbejde og øger chanceligheden blandt børnene. Ordningen blev i 2017 dermed breddet ud til endnu flere daginstitutioner og dagplejen med særligt behov. Således blev der tilføjet yderligere sociale normeringer, så det samlede tal er nu 41 sociale normeringer.</p>
<p>At styrke samarbejdet med de private børnepassere, bl.a. gennem et nyt koncept for tilsyn og etablering af hotline til råd og vejledning.</p>	<p>Dagplejen har anvendt den nye tilsynsskabelon i hele 2017, og både de private børnepassere og tilsynspædagogerne oplever en stærkt forbedret indholdsmæssig kvalitet i tilsynet. Dagplejens hotline til råd og vejledning anvendes i stigende grad.</p>

2. Vi har ambitioner på alle børns vegne

Selvom de fleste børn og unge trives, er der fortsat for mange, som har en kaotisk opvækst og har svært ved at stå på egne ben som voksne. Gennem "Udviklingsstrategien for Børn, Unge og Familier" har Aalborg Kommune sat sig det mål at sikre, at flere børn og unge får en plads i fællesskabet. Ambitionen er, at flest mulige får en god barndom og en ungdom med skolegang, familieliv, kammerater og fritidsliv. Det er nemlig afsættet for at få et godt voksenliv med familie, uddannelse og job.

Erfaringen viser, at skal det lykkes, så skal der ske en tidlig indsats, og det er vigtigt at få alle omkring barnet med i processen. Derudover skal de fagprofessionelle arbejde på en anden vis, hvor det er helt afgørende, at almenområdet inddrages så tidligt som muligt.

Udviklingen i antallet af underretninger synes at have stabiliseret sig i løbet af 2017 samtidig med, at det er lykket at overholde det oprindelige budget.

Selv om der i 2017 er adskillige tegn på en positiv omlægning af området, så er vurderingen, at der er tale om en længere proces. Det helt afgørende er her et fortsat positivt samarbejde på tværs af myndighed, tilbudsvifte og almenområdet (Socialafdelingen, Børne- og Familieafdelingen og Skoleforvaltningen).

Eksempler på initiativer i 2017

Råd fra forskere førte til nye initiativer

Som led i Udviklingsstrategien for Børn, Unge og Familier er der aftalt et 3-årigt samarbejde med AAU, hvor forskere følger Aalborg Kommunes implementeringsproces. På en minikonference i juni 2017 pegede forskerne på en række opmærksomhedspunkter blandt andet i forhold til at nå ud til personalet på almenområdet. Kort fortalt var begreberne og tankegangen bag udviklingsstrategien langt fra nået ud til den enkelte lærer eller pædagog. Der er derfor fra efteråret 2017 blevet iværksat en række nye tiltag, der skal bringe tankegangen bag udviklingsstrategien tættere på hverdagen i institutionerne og skolerne. Udvidet leder-teams på tværs af Skoleforvaltningen og Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen har som følge af dette sat flere interessante lokale tiltag i gang. Blandt andet med gode fortællinger og best practices til inspiration. Alt sammen understøttet af en fælles kampagneplan ligeledes på tværs af forvaltningerne. Endeligt blev der ultimo 2017 påbegyndt en let revision af Udviklingsstrategien.

Sammenlægning af myndighed og indsats i socialafdelingen

Pr. 1/1 2018 trådte den nye organisering i Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen i kraft, hvilket også har betydning for Socialafdelingen. Det betyder blandt andet, at myndighedsopgaven på servicelovområdet for voksne samles i ét afsnit under Specialgruppen. Herudover tilgår Center for Dag- og Døgntilbud, som varetager forskellige indsatser ift. bostøtte, dagbehandling og rådgivning af børn, unge voksne og familier. Det vurderes, at en samling vil føre til et mere specialiseret fokus og øget sammenhæng mellem myndighed og udfører.

Tidlig opsporing i dagplejen

Dagplejen har udviklet en metode og systematik i forhold til tidlig opsporing, som tager udgangspunkt i eksisterende landsdækkende modeller og anbefalinger fra ministreret. Metoden er taget i brug i ét dagplejeteam, hvor dagplejerne udfylder et trivselsskema på hvert barn ca. tre måneder efter opstart, ved 2 års fødselsdag og et halvt år før børnehavestart. Ved opstart i dagplejen informeres forældrene om trivselsskemaerne og systematikken i forhold til tidlig opsporing. Dagplejerne har gennem metoden fået et øget fagligt syn på børnene, som er med til at give et mere nuanceret billede af det enkelte barn og børnegruppen som helhed. Forældrene har tilkendegivet en stor tilfredshed med skemaerne. I 2018 skal den tidlige opsporing ses i sammenhæng med omsætningen af udviklingsstrategien.

Elever med bekymrende fravær og skolevægringsadfærd

Aalborg Kommune har som mål at reducere antallet af elever med bekymrende skolefravær og skolevægring. Derfor har Socialafdelingen i samarbejde med Skoleforvaltningen i 2017 udarbejdet en handlevejledning for bekymrende fravær. Vejledningen giver klare retningslinjer for såvel den almene skole som specialskolernes indsats over for skolefravær og skolevægringsadfærd. Målet er at styrke kvaliteten i den tidlige indsats gennem en øget systematik og et tidligere samarbejde mellem elev, forældre, skole og andre aktører. Vejledningen er et værktøj for alle ledere og medarbejdere i såvel skoler og i familiegupper, der arbejder med elevfravær. Der indgår også eksempler på indsatser, som skolerne har gode erfaringer med, nye angstindsatser i PPR, et overblik over gældende lovgivning for området, og en ny analysemodel. Der er på tværs af forvaltningerne nedsat en følgegruppe, og der gennemføres en evaluering af arbejdet med handlevejledningen fra skoleåret 2018-2019.

Tilbud til børn og unge i Løvvangsområdet

Den forestående lukningen af Løvvangskolen førte til, at man i 2017 skulle finde en ny model for tilbuddene til de 14-18 årige og det eksisterende fritidscenter Løvbakken. Efter en grundig proces med inddragelse af bl.a. beboerne i området blev der åbnet et nyt aktivitetstilbud i Nørresundby, nemlig Ungeaktivitetshuset. Organisatorisk er Ungeaktivitetshuset tilknyttet Fritidscenter Gl. Kongevej, og der er et tæt samarbejde med Fritidscenter Lindholm. Tilbuddet i Ungeaktivitetshuset henvender sig til unge i alderen 14-18 år, med en åbningstid fra 18.00-22.00 mandag, tirsdag og torsdag. Der er i et samarbejde imellem fritidscentrene, Ungeaktivitetshuset og UngAalborg etableret fritidstilbud og aktiviteter for målgruppen alle ugens dage. Desuden er det blevet prioriteret fortsat at opretholde en stærk opsøgende forebyggende indsats i området.

Udsatte børn og unges skolegang

Der er til stadighed behov for, at arbejde med at anbragte børn og unge løftes fagligt. Derfor har forvaltningen sammen med skoleforvaltningen opstillet 10 anbefalinger til sikring af udsatte børns skolegang. Mange af anbefalingerne er implementeret, således at de eksempelvis sikres skoletilbud ved anbringelse og har mulighed for at blive undervist i fuld fagrække. Der er fokus på, at tilbyde støtte både i og uden for skolen. Det gælder hele forløbet før, under og efter en anbringelse. Som led i dette er Aalborg Kommunes døgninstitutioner for børn og unge blevet undervist af konsulenter fra Skoleforvaltningen i den understøttende metode; "makkerlæsning". Ligeledes deltager et antal plejefamilier i en undersøgelse om "makkerlæsning", for at se om metoden kan løfte de anbragte børn fagligt.

Mål og resultater:

Vi har ambitioner på alle børns vegne

Målet i 2017 var:	Resultat
At styrke den tidlige opsporing af børn i risikogruppen i dagplejen og daginstitutionerne, således at alle pædagogiske ledere og relevant personale har afprøvet forskellige metoder i forhold til tidlig opsporing og opfølgning	Som en del af initiativerne til omsætning af udviklingsstrategien for børn, unge og familier (0-6 år) vil der vil i 2018 blive udviklet en fælles opsporingsmodel for området. Kompetenceudvikling i modellen sker i fjerde kvartal 2018, og den bliver implementeret på hele 0-6 års området i begyndelsen af 2019.
Fortsat at udvikle alternativer til anbringelser og andre foranstaltninger gennem inddragelse af familie og netværk omkring barnet, og ved at udarbejde handleplaner for forældrene. Det forventes, at antallet af anbringelser i 2017 vil falde med 5%	Antallet af anbringelser er faldet med 7,37%. Fra 599 anbringelser i gennemsnit pr. måned i 2016 til 555 i 2017. Forvaltningens forventninger er således indfriet.
At øge brugen af netværksanbringelser, hvor barnet f.eks. anbringes i familiepleje ved slægtninge eller andre ressourcepersoner i barnets netværk, således mindst 10 % af anbringelserne sker i netværk.	Antallet af netværksanbringelser udgjorde i 2016 8,57% (51 stk.) af de samlede antal anbringelser. I 2017 faldt det til 7,62% (42 stk.) af de samlede antal anbringelser. Forvaltningens forventninger blev således ikke indfriet, og det vil være et fortsat opmærksomhedspunkt fremover.
At styrke styringen på området ved at udvikle fælles ledelsesinformation på tværs af familiegrupper og i samarbejde med Skoleforvaltningen og Børne- og Familieafdelingen	Der er udarbejdet fælles ledelsesinformation på tværs af familiegrupperne som i samarbejde med Skoleforvaltningen er udvalgt og indarbejdet som en del af opfølgningsmaterialet til Udviklingsstrategien for børn, unge og familier.

<p>At sikre at specialtilbuddene matcher behovene, så det er muligt hele tiden at arbejde hen imod en normalisering af barnets eller den unges situation</p>	<p>Der er løbende arbejdet med, at sikre det optimale match mellem tilbud og behov. Blandt andet ses på forvaltningens anvendelse af de højt specialiserede tilbud, og hvorvidt det kan gøres fagligt og økonomisk mere optimalt. Særligt på ungeområdet har der været igangsat processer og efterfølgende tiltag. Eksempelvis er antallet af døgnpladser på vores egne døgntilbud til unge blevet eftersat og justeret.</p>
<p>At sikre tilbud, der matcher behovet på alle niveauer, således det er muligt at arbejde med en gradvis nedtrapping i henhold til principperne i indsatsstrappen</p>	<p>Der er i høj grad arbejdet med dette område i løbet af 2017. Det er blevet besluttet, at familiebehandlings-tilbuddene sammenlægges og dermed øges fleksibiliteten og muligheden for at anvende tænkningen bag indsatsstrappen på dette område. Forvaltningen er således godt på vej med at sikre, at der er de tilbud, der er nødvendige.</p>
<p>Sammen med Skoleforvaltningen fortsat at arbejde med omsætningen af de 10 anbefalinger til sikring af udsatte børns skolegang</p>	<p>Mange af anbefalingerne er implementeret. Eksempelvis sikres børn og unge skoletilbud ved anbringelse og har mulighed for at blive undervist i fuld fagrække. Som led i at støtte op om dette er såvel plejefamilier som døgninstitutioner blevet undervist i metoden "makkerlæsning".</p>
<p>At nytænke tilbuddene til børn og unge i Løvvangsområdet som følge af lukningen af Løvvangskolen</p>	<p>Der er i 2017 arbejdet med at etablere og nytænke fritidstilbud til børn og unge i Løvvangsområdet. Forældre, børn og unge har været inddraget i ideudvikling, og deres ønsker for fritidsliv i området er så vidt muligt imødekommet.</p>

3. Flere unge skal i uddannelse

Vejen til arbejdsmarkedet og selvforsørgelse går gennem uddannelse, og derfor er det af afgørende betydning, at flest mulige unge starter og færdiggør en uddannelse. Aalborg Kommune har som erklæret mål, at flest mulige unge skal i uddannelse, og der arbejdes på både, at få flest mulige unge til at starte i uddannelse, og på at fastholde dem i uddannelsessystemet. Samtidig er det vigtigt, at der er mulighed for at imødekomme virksomhedernes efterspørgsel på kvalificerede arbejdskraft. Især faglært arbejdskraft vil være efterspurgt i de kommende år.

I 2017 var målsætningen, at det gennemsnitlige antal uddannelseshjælpsmodtagere for hele året, ikke overstiger 1.850 unge. Denne målsætning blev opfyldt. Det har imidlertid vist sig, at antallet af unge på uddannelseshjælp er faldet mere i de øvrige 6-byer. Så der er fortsat et potentiale for at nedbringe antallet af unge på uddannelseshjælp yderligere i Aalborg Kommune.

På baggrund af udviklingen på ungeområdet er der iværksat en række initiativer, som i 2018 skal medvirke til at nedbringe antallet af unge på uddannelseshjælp. Blandt andet bliver der sat fokus på, hvordan indsatsen i Uddannelseshuset kan justeres og tilpasses, så der opnås en bedre effekt, og flere unge kommer i gang med en uddannelse. Derudover er der indledt et samarbejde med Tech College om at styrke fastholdelsesindsatsen og etablering af brobygningsforløb.

Eksempler på initiativer i 2017

Aftale om reform af de forberedende tilbud

I efteråret 2017 blev der indgået en aftale om en reform af de forberedende tilbud, og aftalen omfatter følgende 3 centrale målsætninger:

- En ny uddannelsespolitisk målsætning
- En ny forberedende grunduddannelse (FGU)
- Sammenhængende koordineret ungeindsats

I Aalborg Kommune er der på tværs af Skoleforvaltningen og Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen blevet nedsat en styregruppe. I samarbejde med relevante aktører blandt andet Produktionsskolerne, VUC og Erhvervsskolerne blevet nedsat 2 arbejdsgrupper, som skal arbejde med henholdsvis etableringen af en ny forberedende grunduddannelse og en sammenhængende koordineret ungeindsats.

Forudsætningerne for omsætningen af reformen er rigtig godt i Aalborg, da der allerede er etableret et Uddannelseshus, som bliver rammen for den sammenhængende koordinerede ungeindsats. Samtidigt er der et rigtig godt og formaliseret samarbejde i ungestrategiens ledergruppe med relevant aktører fra uddannelsesområdet.

SKILLS

I 2017 blev DM i SKILLS, som er Danmarksmesterskaberne for erhvervsuddannelser, afholdt i Gigantium i Aalborg. Jobcentret i Uddannelseshuset brugte SKILLS aktivt til at sætte fokus på erhvervsuddannelserne. Jobcentret have en stand til SKILLS, hvor uddannelseshjælpsmodtagere kunne få råd og vejledning og

information om mulighederne for at tage en erhvervsfaglig uddannelse. I alt 541 uddannelseshjælpsmodtagere deltog i arrangementet. Arrangementet var en succes, da der kom mange unge fra Uddannelseshuset til arrangementet. Arrangementet er med til at give de unge indblik i, hvilke muligheder de har for at vælge en erhvervsfaglig uddannelse.

Brobygningsforløb på SOSU-Nord

Jobcentret i Uddannelseshuset har i 2017 etableret et samarbejde med SOSU-Nord om et 13 ugers brobygningsforløb målrettet uddannelsesparate unge. Forløbet startede i januar 2017 og til og med januar 2018 har der i alt været henvist 210 unge til forløbet, hvoraf 155 unge er startet på forløbet. Heraf er 68 unge startet i job eller uddannelse, heraf er 41 en uddannelse på SOSU. Brobygningsforløbet på SOSU viser, at brobygningsforløb har en positiv effekt i forhold til at for unge til at starte på en uddannelse.

Cantadora

I 2017 har Jobcentret i Uddannelseshuset indledt et samarbejde med Cantadora. Cantadora er et tilbud målrettet unge inden for autismspektret. Det er ikke et behandlingsforløb, men et samtaleforløb målrettet at de unge skal påbegynde en uddannelse eller starte i beskæftigelse. Cantadora har fokus på personlig udvikling og giver de unge redskaber til at mestre deres udfordringer.

Fra fritidsjob til ordinært job

Fritids- og ungecentre samt Fritidsjob Aalborg har i 2017 arbejdet målrettet med at hjælpe udsatte unge i fritidsjob, og resultaterne har været gode. Der er i 2017 etableret i alt 243 fritidsjob til udsatte unge. 82 unge er hjulpet i ordinært job, ligesom der er etableret 28 fritidsjob specifikt til unge med flygtningebaggrund. Ligeledes har praktikcoachindsatsen hjulpet 45 udsatte unge i praktik. Heraf er 30 unge efterfølgende fortsat på uddannelse. 11 unge har efterfølgende opnået fast ufaglært job eller elevplads, og 8 unge er fortsat i fritidsjob efter afsluttet praktikforløb.

Mål og resultater:

3. Flere unge skal i uddannelse

I forbindelse med revision af budget 2017 er enkelte mål blevet justeret i løbet af året. De er mærket med *

Målet i 2017 var:	Resultat
At arbejde for at det gennemsnitlige antal uddannelseshjælpsmodtagere for hele året ikke overstiger 1.850 unge. *	Antallet af modtagere af uddannelseshjælp var i 2017 gennemsnitligt 1.824, og dermed blev målet opfyldt.
At understøtte at flere unge i alderen 15-24 år har afsluttet en ungdomsuddannelse sammenlignet med 2016.	Ved udgangen af 4. kvartal 2017 havde 20.234 unge i alderen 15-24 år afsluttet en ungdomsuddannelse, hvilket svarer til 64,7% af de unge, som er i målgruppen for en ungdomsuddannelse. Ved udgangen af 4. kvartal 2016 havde 21.205 unge i alderen 15-24 år afsluttet en ungdomsuddannelse, hvilket svarer til 65,6% af de unge som er i målgruppen for en ungdomsuddannelse. Målet er ikke opfyldt, og derfor er der som beskrevet i indledningen på side 13 iværksat en række initiativer, som skal nedbringe antallet af unge på uddannelseshjælp.
At etablere mindst 150 fritidsjobs til udsatte unge.	Fritids- og Ungecentre samt Fritidsjob Aalborg har i 2017 etableret i alt 243 fritidsjob til udsatte unge. 82 unge er hjulpet i ordinært job, ligesom der er etableret 28 fritidsjob specifikt til unge med flygtningebaggrund.

4. Flere skal have en plads på arbejdsmarkedet

Der har i perioden 2010-2017 været en vækst i antallet af borgere i beskæftigelse, og antallet af borgere på offentlig forsørgelse er faldende. Denne positive udvikling på det danske arbejdsmarked forventes at fortsætte i de kommende år. Derfor er opmærksomheden i 2017 også blevet rettet mod de brancher og faggrupper, hvor der var begyndende mangel på kvalificeret arbejdskraft og risiko for flaskehalse.

Flere brancher oplevede øget beskæftigelse. Særligt kan industri, handel, bygge og anlæg, transport og ejendomsservice i denne sammenhæng fremhæves.

Jobcenter Aalborgs kerneopgaver er at hjælpe ledige, sygemeldte og borgere på kanten af arbejdsmarkedet i job eller uddannelse. Samtidig er opgaven at hjælpe virksomhederne med at få den arbejdskraft, som de har behov for. Derfor arbejder Jobcenter Aalborg for, at borgerne har de kvalifikationer, der efterspørges på arbejdsmarkedet, således at mangel på arbejdskraft kan forebygges, og flest muligt borgere bliver selvfor-sørgende.

I 2017 har Jobcenter Aalborg således arbejdet strategisk med at styrke udviklingen af den virksomhedsrettet indsats i samarbejde med Konsulentfirmaet Marselisborg, og formålet er sætte fokus på effekt og resultater. Jobcentret har arbejdet strategisk med en 3-sporet jobsøgning strategi og CV til alle.

Eksempler på initiativer i 2017

Job- og Ydelsesafdelingen

I 2017 blev det besluttet at sammenlægge Jobcenter Aalborg og ydelsesområdet til en fælles afdeling. Dermed reduceres ydelsescentrene fra 3 til 1 samlet center i Kennedy Arkaden. For at sikre, at borgerne fortsat har en indgang til kommunen, bliver der etableret decentrale indgange i Job- og Integrationshuset og Uddannelseshuset. Det forventes, at sammenlægning mellem Jobcentret og ydelsesområdet vil medføre en række positive energier og synergieffekter til gavn for borgerne.

I sammenlægningsprocessen har der været fokus på en høj grad af medarbejderinddragelse, og der har været nedsat midlertidige sammenlægningsudvalg for at understøtte inddragelsen af medarbejderne.

Jobvækstpakke

Som en del af budget 2017 bevilligede byrådet 4 mio. kr. til Jobvækstpakken, hvori konkrete initiativer på tværs af erhvervs- og beskæftigelsesområdet skal fremme jobvæksten. Samtidig skal samarbejdet mellem erhvervs- og beskæftigelsesområdet fremmes for at understøtte virksomhedernes muligheder for rekruttering af kvalificeret arbejdskraft for at sikre fortsat vækst. Der er især fokus på, i samarbejde med virksomheder, at uddanne ledige til de brancher og med de kompetencer, som efterspørges.

I 2017 har der i jobvækstpakken været fokus på følgende initiativer:

- Industri og byggeri – styrkelse af indsatserne Byg i Nord og eksportpilotordning
- Styrkelse af kongres-turismen
- Fokus på detailhandel
- Fokus på småjobs – i samarbejde med Code of care

- Iværksætter-indsats

Servicering af virksomhederne

Jobcenter Aalborg har i 2017 særligt haft fokus på områder, hvor der forventes at opstå mangel på kvalificeret arbejdskraft og flaskehalse for flere faggrupper og brancher, med det formål at imødekomme virksomhedernes behov. Kvalificeret arbejdskraft er en nødvendig forudsætning for at skabe vækst samt flere arbejdspladser, således at den positive udvikling på arbejdsmarkedet kan fortsætte og komme Aalborg Kommunes borgere til gode. Derfor har en forstærket indsats ift. understøttelse af virksomheders rekruttering, muligheder for opkvalificering samt fordele ved fastholdelse af sygemeldte eller sygdomstruede borgere været i centrum.

Flere skal med

Jobcenter Aalborg deltager i projektet "Flere skal med", der er målrettet borgere, som har været i kontanthjælpssystemet i 5 år eller længere. Med midlerne fra satspuljen arbejdes der med en gennemgang af borgerens sag for at undersøge, hvorvidt visiteringen er passende, eller om borgeren skal tilbydes en anden indsats. Ved at gennemgå samtlige sager for borgere med mere end 5 år i kontanthjælpssystemet, kan Jobcentret understøtte, at flest mulige borgere opnår helt eller delvist fodfæste på arbejdsmarkedet i form af ordinære timer eller afklares til andet indsats

Varslingsager – Siemens Gamesa og BAE

I 2017 var der 2 store varslingsager, som berørte henholdsvis 446 medarbejdere fra Siemens Gamesa og 160 medarbejdere fra BAE System. Jobcenter Aalborg og Business Aalborg igangsatte i denne forbindelse en række initiativer med det formål at hjælpe de ansatte i beskæftigelse andre steder. Initiativerne havde god effekt og modtog samtidig god feedback. De forskellige tilbud er udarbejdet på baggrund af de fristilledes uddannelsesmæssige baggrund samt tidligere stilling i virksomheden. Eksempler på initiativer:

- Tilbud vedr. jobsøgning, CV og kompetenceafklaring
- Tilbud rådgiver- og iværksætterstøtte v. Business Aalborg
- Oprettelse af hotline, hvor en jobcenter medarbejder stod til rådighed til besvarelse af spørgsmål
- Oprettelse af Facebook-gruppe og LinkedIn-gruppe
- Jobmesse for medarbejderne på Siemens Gamesa

Servicelovens voksenområde

Området har været under pres i 2017, da der har været en stor vækst i antallet af borgere, der søger om hjælp efter servicelovens voksenområde. Derfor blev der fra februar 2017 iværksat en handleplan på området. Målet har været at øge fokus på, at bevillinger efter servicelovens voksenområde gives mere målrettet og for kortere perioder. Helt konkret er der blevet iværksat en række indsatser, der skal være med til at lette presset på området, ud fra at borgere med specialiserede behov bliver mere selvhjulpne og modtager det rette tilbud fra start, således at indsatsen bliver så effektiv som muligt. Der er tale om indsatser som skal begrænse tilgangen til servicelovsydelser, blandt andet ud fra en tidlig rådgivning og nedsættelse af et visitationsudvalg. En særlig task force på tværs af Socialafdelingen og Jobcentret har arbejdet målrettet med afklaring og udvikling af borgere på botilbud. Resultaterne er gode, idet der er et tydeligt flow i botilbudssagerne.

Endeligt er der igangsat driftsoptimerende løsninger, som blandt andet gruppebaseret bostøtte. I 2017 er der udviklet ny ledelsesinformation, som giver mulighed for løbende at følge antal, varighed med videre.

Mål og resultater:

Flere skal have en plads på arbejdsmarkedet

I forbindelse med revision af budget 2017 er enkelte mål blevet justeret i løbet af året. De er mærket med *

Målet i 2017 var:	Resultat
At reducere antallet af forsikrede ledige, så de i 2017 højst udgør 3.850 fuldtidspersoner, hvilket svarer til et fald på 5% i forhold til det forventede gennemsnitlige antal i 2016. *	Antallet af forsikrede ledige var pr. oktober gennemsnitlig 4.005 fuldtidspersoner, og dermed blev målet ikke opfyldt.
At øge samarbejdet med virksomhederne. Dette måles via samarbejdsgraden, der ultimo 2017 skal være 3 procentpoint højere end i 2016	Ultimo oktober 2017 lå samarbejdsgraden med virksomhederne på 34,8%, hvilket er 1 procentpoint højere end ultimo oktober 2016. Samarbejdet med virksomhederne er således øget, men målet er dog ikke nået.
At afklare flere borgere, der befinder sig på midlertidige ydelser på kanten af arbejdsmarkedet i forhold til job, uddannelse, fleksjob eller pension. *	Antallet af borgere i ressourceforløb, fleksjob, ledighedsydelse og førtidspension lå ved udgangen af 2017 på 9.907 borgere og målsætningen var 9.640 borgere. Dermed blev målet ikke opfyldt.
At mindske antallet på sygedagpenge, således at det gennemsnitligt for 2017 højst forventes at være på 2.000 personer, hvilket er et fald på 2,3 % i forhold til det forventede antal i 2016. *	Antallet af sygedagpengemodtagere var i gennemsnit 2.002 personer. Dermed blev målet opnået.
At have fokus på, at bevillinger efter servicelovens voksenområde gives mere målrettet og for kortere perioder.	Der blev i februar 2017 iværksat en handlingsplan med en række indsatser, der alle har det til fælles, at borgere med specialiserede behov bliver mere selvhjulpne og modtager det rette tilbud fra start, således, at indsatsen bliver så effektiv som muligt.

5. Vi arbejder for større lighed i sundhed

Sundhed er for alle borgere en afgørende forudsætning for trivsel og udvikling. Psykisk mistrivsel kan få konsekvenser for både unges uddannelse samt voksnes tilknytning til arbejdsmarkedet, og psykiske problemer er årsag til 50 % af alle langtidssygemeldinger. Derfor er det vigtigt at understøtte, udvikle og øge ligheden i sundhed, til gavn for så mange af kommunens borgere som muligt.

Arbejdet med øget sundhed fylder således mere og mere i løsningen af næsten alle forvaltningens kerneopgaver og gennem en række af tværgående initiativer.

Med udgangspunkt i kommunes sundhedspolitik er der et godt samarbejde med såvel kommunens øvrige forvaltninger som med sundhedsvæsenet. Endelig skal det nævnes, at der i 2017 blev nedsat en gruppe på tværs af forvaltninger, som har udarbejdet en handleplan mod ulighed i sundhed. Målet er, at flest mulige borgere kan leve et langt, sundt og godt liv.

Eksempler på initiativer i 2017

Ulighed i sundhed – fremskudte indsatser

På beskæftigelsesområdet har Jobcentret iværksat et samarbejde med Aalborg Sundhedscenter og fået etableret fremskudt sundhedsindsatser i Job- og Aktivhuset, Sygedagpengehuset, Virksomhedscentret og Uddannelseshuset. Formålet med indsatserne er at motivere og ansprende flere borgere til at anvende nogle af Sundhedscentrets tilbud. En dag om ugen har Sundhedscentret en sundhedsfaglig medarbejder placeret i de nævnte enheder. Sundhedsmedarbejderen skal understøtte afklaring af borgernes eventuelle behov og motivation for at deltage i et af Sundhedscentrets tilbud og rådgive og vejlede medarbejderne om sundhedsrettede tilbud.

Temadag om mental sundhed

I 2017 blev der afholdt en tværgående temadag om mental sundhed, hvor 112 ledere og medarbejdere på tværs af alle afdelinger i Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen deltog. Mental sundhed er et centralt element i Aalborg Kommunes Sundhedspolitik. Landets eneste sundhedsinnovator, Peter Thybo, holdt på temadagen et oplæg om mental sundhed og det dobbelt KRAM. Temadagen var en succes, da flere af deltagerne efterfølgende udtrykte, at temadagen havde givet stof til eftertanke, og de havde fået ny viden og inspiration til arbejdet.

Åben og rolig

Siden 2015 har Center for mental sundhed i Aalborg Kommune udbudt tilbuddet "Åben og Rolig", som Sygedagpengehuset kan henvise borgere til. "Åben og Rolig" er et 9-ugers videnskabeligt udviklet stressforløb baseret på den biopsykosociale sundhedsmodel, og der indgår metoder som meditation, kognitive øvelser, psykoedukation, kropslige øvelser og sociale samtaleøvelser. "Åben og Rolig" blev evalueret i 2017 og evalueringen er meget positiv og kurserne vurderes at have stor potentiale til styrkelse af kursisternes mentale sundhed og til forebyggelse af, at stresstilstanden udvikler sig til alvorligere psykiske tilstande som angst og depression. Der har været afholdt 26 hold i 2017 med i alt 416 deltagere, som både har været henvist fra Jobcentret og egen læge. Heraf har 329 gennemført forløbet.

Tandsundhed blandt børn og unge

Tandsundheden blandt kommunens 0-17 årige ligger i 2017 på nogenlunde samme niveau som i 2016, når man ser på det gennemsnitlige antal tandflader, der er skadet af caries. Særligt glædeligt er det, at andelen af de 15-årige, som slet ikke har skader i de blivende tænder, er steget til 70,54% – i 2015 drejede det sig om 64,43%. Og samtidig er andelen af 15-årige med mere end 6 skadede tandflader i 2017 nede på 2,71% mod 3,68% i 2015. Altså flere 15-årige med helt sunde tænder og færre med mange og alvorlige huller.

Patientens team

Der er gennemført et forsøg med "Borgerens Team", som er et forløb for en række borgere med svære komplekse psykiske lidelser. Teamet består ud over borgeren selv af fagpersoner fra psykiatrien, rådgiver fra Aalborg Kommunes Specialgruppe, jobcenterrådgiveren og eventuelle pårørende. Den tværfaglige indsats har haft som mål, at borgeren får et øget funktionsniveau og mere stabil tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse. Der træffes i foråret 2018 beslutning om, hvordan dette under navnet "Patientens team" kan udbredes til alle psykiatriens målgrupper.

ABC for mental sundhed

Navnet ABC hentyder til, at der er tre faktorer, der er væsentlige for at styrke den mentale sundhed. Det er at gøre noget og være aktiv (Act), at gøre noget sammen med andre (Belong), og at gøre noget meningsfuldt f.eks. hobby og lave frivilligt arbejde (Commit). Metoden "ABC for Mental Sundhed" er blevet udbredt på tværs af forvaltningen gennem oplæg, afholdelse af temadag og udbredelse af materiale m.m. Helt konkret har Center for Tværfaglig Forebyggelse og Fritidscentre har på forskellig vis arbejdet med at implementere ABC-mindsettet i deres pædagogiske praksis. Der er eksempelvis igangsat og beskrevet indsatser som sund e-gaming, fællesspisninger, bålmad, valgfag i samarbejde med nærliggende skoler og samarbejde med Barnets Blå Hus om unge, der vokser op i familier med misbrugsproblematikker. Konkret er der på centrene registeret og igangsat 595 indsatser for unge ud fra metoden "ABC for Mental Sundhed".

Mål og resultater:

Vi arbejder for større lighed i sundhed

Målet i 2017 var:	Resultat
At 90% af førstegangsfødende deltager i kurset "Hånd om Barnet", og samtidig øge opmærksomheden på de 10%, der ikke deltager	I 2017 blev 90 nye hold igangsat, svarende til 82 % af alle førstegangsfødende, hvilket er et fortsat stigende antal. Der er blevet fulgt op på de, der ikke ønskede at deltage i forløbet. Der er samtidig i slutningen af 2017 indgået aftaler med Jordemodercentret, Neonatalafdelingen og kommunale samarbejdspartner om at igangsætte særlige kursusforløb i 2018 for sårbare grupper såvel førstegangs- som flergangsfødende.
Via Sundhedsplejen at foretage et sundhedstjek af børn og unge på kommunens døgninstitutioner	Sundhedsplejen har i 2017 beskrevet et sundhedstjek til anbragte børn og unge i institutioner, plejefamilier eller netværksanbringelser. Finansieringen af dette tilbud er dog ikke afklaret.
At sikre, at antallet af skadede tandflader er stabilt eller faldende på alle årgange, og at Aalborg Kommune er på niveau med den bedste af de 4 store kommuner i landet.	Ser man isoleret på det gennemsnitlige antal tandflader, der er skadet af caries, ligger niveauet på linie med 2016. Særligt positivt er det dog, at flere 15-årige har helt sunde tænder, og der ses færre med mange og alvorlige tandskader. Der foreligger ikke sammenlignelige tal for de andre kommuner endnu.
At motivere 100 nye borgere fra Jobcentret til at begynde i et tilbud i Aalborg Kommunes Sundhedscenter	Det har vist sig ikke at være muligt at opføre antallet. Oplevelsen er, at Sundhedscentrets fremskudte medarbejder er kommet i dialog med mange borgere, som de ikke før har været i kontakt med. Derudover har medarbejderne i Jobcentret ofte fået råd og vejledning, inden de skal have en borger til samtale
At evaluere brugen af den korte opsporende samtale vedr. alkohol i beskæftigelsesindsatsen	Der har været gennemført en kursusrække, hvor medarbejderne blev klædt på til at tage den svære samtale med borgeren om et uhensigtsmæssig forbrug af alkohol. Evalueringen viser, at medarbejderne vurderede, at kurset var fagligt relevant.
At øge effekten af stofbehandlingen, således mindst 38% er stoffri eller har reduceret deres misbrug	I 2017 blev 26% af sagerne afsluttet som færdigbehandlet. Desuden er 15% afsluttet efter borgerens eget ønske og forståelse af at have fået

	den nødvendige behandling, hvilket oftest betyder stoffrihed eller reduceret misbrug.
At øge effekten af alkoholbehandlingen, således a mindst 58% gennemfører med et reduceret eller stoppet misbrug.	I 2017 blev 55% af sagerne afsluttet som færdigbehandlet, hvilket er et mindre fald. Der vil stadig være fokus på at øge antallet af borgere, der gennemfører behandlingen.
At styrke samarbejdet med behandlingspsykiatrien om at hjælpe flere med psykiske sygdomme hurtigere tilbage i uddannelse eller arbejde.	Der er iværksat et tværgående samarbejde med psykiatrien omkring et forløb for personer under 40 år med bipolar lidelse.
At udbrede metoden ABC for Mental Sundhed som en fælles forståelsesramme og iværksætte konkrete indsatser målrettet børn, unge og voksne.	Metoden "ABC for Mental Sundhed" er blevet udbredt som en fælles forståelsesramme på tværs af forvaltningen gennem oplæg, afholdelse af temadag og udbredelse af materiale m.m. Konkret er der bl.a. i fritidscentrene igangsat 595 indsatser for unge ud fra metoden.

6. Aalborg skal være en kommune, hvor alle hører til

Øget chancelighed blev på mange måder et særligt tema i 2017. Det spillede en stort rolle i den politiske aftale, som byrådet indgik omkring årets budget.

Reformerne på beskæftigelsesområdet bl.a. 225-timers reglen betød, at mange borgere oplevede en stor indtægtsnedgang. Her var første prioritet at hjælpe disse mennesker ved både at øge chancen for at komme i selvforsørgelse, men også til at få hverdagen til at hænge bedre sammen. Bl.a. vil der blive arbejdet på at hjælpe flere til en anden og billigere bolig. For de allermost udsatte familier blev der iværksat et arbejde for i højere grad at se familiens situation på tværs. Kunne forældrene eksempelvis hjælpes i beskæftigelse, vil det også gavne hele familien.

Aalborg Kommune var i perioden 2014-2017 den kommune, der har modtaget flest flygtninge. Henover 2017 nedjusterede Udlændingestyrelsen antallet af flygtninge, som Aalborg skulle modtage fra oprindeligt 355 flygtninge til 195 flygtninge. Det har givet luft til at arbejde mere intensivt med at få flere job eller uddannelse. Det sidste blev i øvrigt godt hjulpet af en partnerskabsaftale med fagbevægelsen og virksomhederne om flere praktikpladser.

2017 blev også året, hvor det blev tydeligt at udviklingen på hjemløse-området gik den anden vej. Til trods for succes med Housing-First og andre indsatser, så steg antallet af nye hjemløse.

Eksempler på initiativer i 2017

Udvidet økonomisk rådgivning

For at hjælpe borgere, der bliver ramt af kontanthjælpsloftet, og som derfor får reduceret det økonomiske råderum, blev der i 2017 ansat 2 økonomiske rådgivere i Ydelses- og Socialcenteret. I praksis hjælpes også andre borgere, der oplever stor økonomisk nedgang ved overgang fra en ydelse til anden. I 2017 har der været henvist 240 borgere til rådgivning. Rådgiverne gennemgår sammen med borgeren økonomien, får lagt budget og undersøgt muligheder for tilskud. Arbejdet sker på borgerens præmisser. Erfaringen er, at borgerne ofte selv bliver opmærksomme på udgifter, som de kan ændre på. Samtidig oplever de, at det at få skabt ro om økonomien er det første skridt tilbage på arbejdsmarkedet.

Flere billige boliger

I 2017 blev der taget hul på en proces, der skal lede hen imod opførelse af op mod 450 billige boliger i 2019/2020. De endelige detaljer forventes at falde på plads i 2018. Dertil kommer, at der allerede i 2017 er opført mange nye ungdomsboliger. Disse boliger kan også benyttes af unge med særlige behov, hvilket er med til at sikre disse unge mod i værste fald hjemløshed.

Projekt job og familie

I slutningen af 2017 er projekt Job og Familie iværksat. Det helhedsorienterede og tværfaglige initiativ skal i en 3-årig periode omhandle 50 udsatte familier. Der er etableret 2 teams bestående af rådgivere fra henholdsvis familiegrupperne Øst og Sydvest samt Job- og Aktivhuset fra Jobcenter Aalborg. De deltagende familier er kendetegnet ved, at minimum en af forældrene er på offentlig forsørgelse og tilknyttet Jobcentret, mens der samtidig er en børnesag på familieområdet. Det er forventningen, at der ved dels et

tættere samarbejde mellem familie- og beskæftigelsesdelen og dels ved en bedre koordinering af indsatsen for familierne på tværs af afsnit og forvaltninger i Aalborg Kommune vil kunne opnås bedre resultater for de involverede familier.

Antallet af hjemløse steg

I Aalborg Kommuner er der de seneste år blevet taget en lang række initiativer for at reducere antallet af hjemløse. Bl.a. er der arbejdet med Housing First-strategien. Alligevel oplevedes i 2017 et stigende antal hjemløse i Aalborg Kommune. Den samme tendens ses på landsplan. Det betød flere brugere af byens væresteder og herberger. Samtidig blev socialt udsatte borgere mere tydelige f.eks. på byens pladser, hvilket i et vist omfang førte til konflikter med andre brugere og naboer. For at få klarlagt baggrunden for denne udvikling og afdække nye veje til at reducere antallet af hjemløse, afsatte byrådet i forbindelse med budget 2018 betydelige midler til området. Der blev også afsat midler til etablering af 20 såkaldte skæve boliger samt udvikling af såkaldte "Heller" til socialt udsatte i byens rum.

Flygtningene finder vej i arbejde eller uddannelse

Vejen til god integration af flygtninge og indvandrere går gennem job og uddannelse, og Aalborg Kommune har som mål, at flygtningene kommer i gang med arbejde eller uddannelse. Resultaterne pr. 1. januar 2018 viser, at Aalborg Kommune er kommet rigtig langt i forhold til at opfylde følgende målsætninger:

- Efter 1 år er 25 personer ud af 773 personer kommet i job eller uddannelse, hvilket svarer til 3,2%, hvilket er under målsætningen på 10%
- Efter 2 år er 98 personer ud af 430 personer kommet i job eller uddannelse, hvilket svarer til 22,8%, hvilket er på niveau med målsætningen på 25%
- Efter 3 år er 25 personer ud af 45 personer kommet i job eller uddannelse, hvilket svarer til 55,6%, hvilket er over målsætningen på 50%

Partnerskabsaftale har været en succes

I 2016 blev der i regi af Erhvervsrådet indgået partnerskabsaftalen "Fælles indsats omkring integrationen i Aalborg Kommune". Dette skete som en lokal opfølgning på Regeringens trepartsaftale med arbejdsmarkedets parter om forskellige initiativer på integrationsområdet. Baggrunden var også behov for en særlig indsats pga. det ekstraordinært høje antal flygtninge, som Aalborg Kommune modtog i 2015 og 2016. Partnerskabsaftalen havde som mål i 2016 at tilvejebringe 500 praktikpladser til flygtninge samt at etablere mindst 25 IGU-forløb. Disse mål blev videreført for 2017. Der er blevet oprettet 885 nye praktikker i 2017, samt 32 IGU-forløb, hvilket ligger over målet i Partnerskabsaftalen.

Mål og resultater:

Aalborg skal være en kommune, hvor alle hører til

Målet i 2017 var:	Resultat
At lave en særlig indsats for borgere, der er ramt af kontanthjælpsloftet og helt generelt arbejde for at øge chanceligheden	Gennem projekt Udvidet Økonomisk Rådgivning har 240 økonomisk udsatte borgere fået hjælp til at få overblik over og skabt ro omkring deres økonomi.
At arbejde for flere billige boliger i samarbejde med boligselskaberne, By- og Landskabsforvaltningen og andre aktører på området	I 2017 blev der iværksat en proces for at få opført 440 billige boliger, der forventes at stå færdig i 2019/2020.
At finde nye veje til at hjælpe de allermest udsatte familier videre	I slutningen af 2017 er projekt Job og Familie iværksat som et helhedsorienterede og tværfaglig initiativ, der i en 3-årig periode skal hjælpe 50 udsatte familier.
At reducere antallet af hjemløse og funktionelt hjemløse i Aalborg	Efter et fald i antallet af hjemløse fra 259 i 2011 til 241 i 2013, er der fra 2015 til 2017 sket en stigning til 261 personer. Derfor er der i budget 2018 afsat midler til bl.a. etablering af 20 skæve boliger og en række andre initiativer, der skal reducere antallet af hjemløse.
At sikre god integration af flygtninge og indvandrere med særligt fokus på at få flere i job eller uddannelse	Beskæftigelsesmålet for de flygtninge, der har været her i 2 og 3 år er stort set opfyldt, mens det ligger lidt under for dem, der har været her i 1 år (se uddybende på side 24).

7. Forvaltningen skal være en attraktiv og udviklingsorienteret arbejdsplads

Årsberetningen for 2017 er udtryk for, at vi i Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen sætter os mål og følger op på dem. Mål, kvalitetsudvikling og opfølgning på resultaterne er således fortsat centralt i vores arbejde.

Trivsel og et godt arbejdsmiljø er forudsætningen for både at levere og udvikle indsats af høj kvalitet. Derfor har særligt det psykiske arbejdsmiljø og forebyggelse af sygefravær været nøgleområder i 2017. Det er vigtigt, at der er en god kultur på vores arbejdspladser, at medarbejderne indgår i et fælleskab, hvor man inddrages, bakkes op af hinanden samt oplever mening og sammenhæng i løsning af opgaverne.

God ledelse er omdrejningspunktet for at sikre, at et godt psykisk arbejdsmiljø, resultater og udvikling går op i en højere enhed i en hektisk hverdag. Derfor er der i 2017 arbejdet specifikt med ledelsesudvikling og lederrollen.

Vores ledere skal være bærere af den kultur, som vi ønsker i overensstemmelse med vores værdigrundlag. Det gælder både i forhold til borgerne og hinanden.

Udvikling af kvalitet og faglighed handler også om, at vi til hver en tid er ajour i forhold til brugernes behov, faglige metoder og rammerne i forhold til udførelsen af kerneopgaverne. Her har kompetenceudvikling af såvel ledere som medarbejdere været centralt.

Det er også vigtigt at de IT-redskaber, der er til rådighed effektivt understøtter den enkelte medarbejder i løsningen af kerneopgaverne.

Eksempler på initiativer i 2017

Arbejdsmiljø

På arbejdsmiljøområdet er der arbejdet systematisk med både det fysiske og psykiske arbejdsmiljø. Arbejdstilsynets indsats på forvaltningens arbejdspladser er et væsentlig bidrag til evalueringen af arbejdsmiljøarbejdet. Dels har indsatsen stor betydning for prioriteringen af ressourcerne på området. Pr. 6. december 2017 har Arbejdstilsynet besøgt 31 enheder i forvaltningen, hvoraf 3 enheder har fået 1 eller flere påbud.

Nedbringelse af arbejdsulykker

I 2017 har der været et særligt fokus på arbejdsulykker, herunder snuble- og faldulykker, som ofte resulterer i fravær. Ikke alle arbejdsulykker medfører efterfølgende fravær. Således blev der i 2017 anmeldt 261 arbejdsulykker, heraf var 89 med efterfølgende fravær. Det betyder, at forvaltningens mål om at komme under 90 ulykker med fravær blev nået. Ligeledes lykkedes det at reducere det samlede antal fraværsdage på grund af arbejdsulykker til 1.002 sygedage, hvilket er under målet om maksimalt 1.500 fraværsdage.

Sygefravær

Der er i 2017 blevet arbejdet målrettet med at omsætte de mange redskaber og værktøjer, der indgik i den nye Sygefraværspolitik, der blev vedtaget i september 2016. Det kan ses. Således er sygefraværet pr. fuldtidsansat faldet med 1 dag fra 13,23 dage i 2016 til 12,26 i 2017. Med 5.000 ansatte svarer det næsten til 20 ekstra normeringer. Det er en meget tilfredsstillende udvikling, selv om det oprindelig mål om at nå ned på 11 var for ambitiøst. De gode resultater skyldes, at der på forvaltningens arbejdspladser er indarbejdet en god praksis omkring indsatserne, fx modellen med systematisk efter 1, 5 og 15 dages sygemelding. Det gælder også afholdelse af forebyggende trivelsamtaler, der afholdes, hvis en leder eller en kollega til medarbejderen oplever dårlig trivsel hos medarbejderen. Derudover kan også nævnes etablering af "En tidlig indsats" med erhvervspsykologisk bistand som et fast tilbud.

Fælles bevidsthed om god ledelse

Forvaltningsledelsen har i 2017 taget initiativ til en dialogproces for en skærpelse af bevidstheden om, hvad god ledelse er på forvaltningens mange arbejdspladser. I en proces på Lederforum i november er der udarbejdet et udkast til ledelsesgrundlag med overskrifterne:

- Strategisk retning
- Kulturbærer
- Handlekraft

Med udgangspunkt i udkastet følges der i 2018 op med en dialogproces bredt i forvaltningen. Viften af lederevalueringemetoder videreudvikles, og der gennemføres pilotprojekter i 2018.

Talent Nord

For at sikre løsningen af fremtidens velfærdsopgaver gik Regionen og de nordjyske kommuner sammen om talentudviklingsprogrammet "Talent Nord" for ledere. Det er både tilbud til ledere af medarbejdere og ledere af ledere. I 2017 har der været igangsat 2 hold. Hold 1 slutter primo 2018, hvor forløbet skal evalueres. Allerede nu ses der positive effekter af forløbet. Der har været stor efterspørgsel på forløbet fra hele regionen.

Bedre til ord, tal og IT

I samarbejde med Ældre- og Handicapforvaltningen er pilotprojektet "Bedre til ord, tal og IT" blevet iværksat. Her har ansatte på FOA- eller 3f-overenskomst haft mulighed for at få et grundlæggende løft af deres kompetencer inden for dansk, matematik eller IT. Kurset er gratis og med løn. Desuden får arbejdspladsen refusion, så det er muligt få vikardækning. I Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen er det medarbejdere fra henholdsvis rengøringsfunktionen, dagplejen og daginstitutionsområdet, der har haft mulighed for at benytte tilbuddet. Således har 162 medarbejdere været på IT-kursus, 137 har været på kursus i dansk, 22 har været på kursus i matematik, 13 har været på ordblindkursus, og endelig har 25 medarbejdere været på FVU-start (forberedende voksenundervisning i dansk).

Konsulentuddannelsen

Forvaltningens konsulenter har en vigtig funktion med at understøtte fagligheden og udvikle forvaltningen, samt understøtte de politiske og administrative beslutningsprocesser. Som led i dette har der siden 2015 i

samarbejde med COK været afviklet 2 forløb af forvaltningens konsulentuddannelse, senest med 23 deltagere. Uddannelsen er en stor succes. Gennem uddannelsen har deltagerne opnået kompetencer inden for procesledelse og facilitering. Der er nu oprettet et netværk, hvor deltagerne har mulighed for at mødes 3 gange om året til erfaringsudveksling og videndeling. Efter 2 gennemførte runder vurderes behovet for pt. at være dækket. Det vurderes igen i 2019, om der er behov for yderligere forløb.

Kompetenceudvikling i øvrigt

Gennem omsætning af Uddannelsesplan 2017 er der arbejdet bredt med udvikling af medarbejdernes kompetencer og dermed kvalitet og faglighed i opgaveløsningen. Ud over læringsaktiviteterne i uddannelsesplanen har en stor del af forvaltningens ledere gennemført moduler på diplomuddannelse i ledelse, og der er igangsat initiativer til at opkvalificere flere ufaglærte til meritpædagoger. Der er foretaget en evaluering hos gruppen af ledere, der har gennemført diplomuddannelse i ledelse, og resultaterne viser, at 91 pct. svarer, at de i høj grad har fået et brugbart udbytte af i forhold til deres ledelsesopgave. Endvidere er der gennemført forskellige faglige opkvalificeringsforløb, der er blevet finansieret via bl.a. Sats- og projektmidler.

Alle er introduceret til Skype for Business

I 2017 har målet været at øge brugen af videomøder ved at omlægge flere fysiske møder til Skype for Business. I løbet af 2017 har alle medarbejdere og ledere i forvaltningen modtaget en introduktionsmail, der hjælper i gang ved hjælp af e-learning, videoer og henvisning til support. Statistikken viser, at brugen af Skype til møder er stigende specielt i sidste halvdel af året. Der er dog stadig et stort potentiale for at øge brugen af videomøder. I den forbindelse har Forvaltningen besluttet, at medarbejdere og ledere så vidt muligt skal omlægge "møder ud af huset" til videomøder. Det forventes derfor at stige yderligere i 2018. Udviklingen følges ved hjælp af statistik.

Mål og resultater:

Forvaltningen skal være en attraktiv og udviklingsorienteret arbejdsplads

Målet i 2017 var:	Resultat
Systematisk at foretage gennemgang på arbejdspladserne i forhold til det fysiske og det psykiske arbejdsmiljø, så u hensigtsmæssige forhold spottes løbende, mens der stadig kan handles	Pr. 6. december 2017 har Arbejdstilsynet besøgt 31 enheder i forvaltningen, hvoraf 3 enheder har fået 1 eller flere påbud.
Via lokale handleplaner for arbejdsmiljøet at arbejde med de udfordringer, der er fundet via Klimamålingen	De udviklingspunkter, der blev afdækket i forbindelse med Klimamålingen er indarbejdet i de lokale handlingsplaner for arbejdsmiljøet.
At nedbringe det gennemsnitlige sygefravær, så det ved udgangen af 2017 højst ligger på 11 sygedage	Forvaltningens sygefravær er nedbragt svarende til 1 dag fra 13,23 dage dag pr. fuldtidsansat i 2016 til 12,26 i 2017. Målet om at komme ned på 11 sygedage er dog ikke nået.
Via uddannelsesplanen at sikre udvikling af medarbejdernes kompetencer og dermed kvalitet og faglighed i opgaveløsningen.	Uddannelsesplan 2017 er blevet omsat og der er arbejdet meget bredt med udvikling af medarbejdernes kompetencer.
Fortsat at understøtte og udvikle god ledelse bl.a. gennem kompetenceudvikling, deling af ledelsesfaglig viden og videreudvikling af lederevalueringen	Der i 2017 iværksat en proces, der løber ind i 2018 for i dialog med arbejdsstederne at definere et fælles ledelsesgrundlag.
Systematisk at inddrage brugernes oplevelser i udviklingen af forvaltningens IT-løsninger	En række tiltag har optimeret måden forvaltningen arbejder med at implementere nye IT-systemer på, således at forvaltningen allerede før og under implementeringen af nye IT-systemer systematisk samler brugernes oplevelser op - og får dem håndteret så tidligt i processen som muligt.
At sætte særligt fokus på IT- sikkerhed, så forvaltningen er klar til at efterleve den kommende persondataforordning	EU's persondataforordning træder i kraft 25. maj 2018. Der er etableret en projektorganisation, der skal sikre, at forvaltningen dels efterlever regler, men samtidig kan fastholde så smidige sagsgange som muligt.
At sætte særlig fokus på anvendelsen af data fra forvaltningens IT-løsninger til ledelsesinformation/beslutningsunderstøttelse	Der er i 2017 arbejdet med udvikling af såvel ad-hoc som automatiske rapporter eks. brug af Indsatstrappen på tværs af såvel fagsystemer som løn og fraværssystemer.

At øge brugen af videomøder	Alle er introduceret til Skype. Der ses i sidste halvår af 2017 et stigende brug af Skype til møder med 3 eller flere deltagere.
-----------------------------	--